

+
M
PAX

13 februari 2022
6^e zondag, jaar C
Lk. 6,17.20-26

Veelgeliefden,

Het evangelie zit vandaag vol tegenstellingen. Zalig de armen, de hongerigen, de wenenden, de vervolgd. En: wee u, rijken, verzadigden, lachenden. We krijgen wel een droefgeestig beeld van de 'blijde boodschap'. Alsof het de bedoeling is dat we als christen in zak en as moeten zitten en niet mogen lachen. Alsof er bij God alleen plaats is voor armoede en honger.

Zalig aan de ene kant, wee aan de andere kant. In het Oude Testament lezen we vaak over een soortgelijke tegenstelling, maar dan andersom: als je op de Heer vertrouwt, dan gaat het je goed, dan heb je geen honger en armoede, zo de profeet Jeremia. Je bent als een boom die altijd water heeft, geen last van de hitte ondervindt en steeds groen in het blad staat. Maar als je je afkeert van de Heer, ben je als een kale struik in de woestijn.

Wie God dient, gaat het voor de wind en hij wordt rijk. Wie daarentegen God afwijst en het kwade doet, vervalt in armoede. In het Oude Verbond, en gedeeltelijk ook nu nog in het jodendom, leefde die opvatting dat vreugde en welvaart een graadmeter zijn voor de vroomheid en rechtvaardigheid van degene die ze ontvangt. Ook al kan het de boosdoener tijdelijk goed gaan, na verloop van tijd zal het hem anders vergaan en zal hij door een ellendige dood in het dodenrijk afdalen.

Maar reeds Job kwam fel in opstand tegen deze visie. Hij zei: "Kijk maar eens om je heen. Je ziet toch dat de boze maar al te vaak grote rijkdommen vergaart en de vrome in kommer en ellende sterft."

Ook Jezus verzet zich in zijn zaligsprekingen tegen de gangbare joodse visie op onheil en geluk. Hij doet dit door de zaligheden geheel om te draaien. *Zalig die arm zijn, honger lijdt, weent.* Maar zou Job het hier wel mee eens zijn? Want gelukkig is het niet zo dat een christen alleen maar christen kan zijn als hij arm en hongerig is, of voortdurend weent en vervolgd wordt.

De radicale tegenstelling van het Oude Testament en van Jezus komen ons wat overtrokken voor. Wij treffen om ons heen een mengsel aan: een mengsel van zalig en wee, van zegen en vloek. En van goed en kwaad. Maar hoe zit dat dan? Overdrijven de profeten? En zegt Jezus het al te zwart-wit? De apostel Paulus komt ons in de eerste Korinthiërsbrief te hulp: *Indien wij enkel voor dit leven onze hoop op Christus hebben gevestigd zijn wij de beklagenswaardigste van alle mensen.* Pas na onze dood is de radicaliteit ten volle aanwezig: er is de eeuwige zaligheid en het eeuwig wee. *Komt, gezegenden van mijn Vader; ontvangt het Rijk dat voor u gereed is.* En ook: *Gaat weg van mij, vervloekten, in het eeuwig vuur.* Bij

Mattheus vinden we de beschrijving van dit laatste oordeel waarbij een definitieve radicale scheiding plaats vindt tussen de bokken en de schapen, tussen vloek en zegen.

Er zijn twee soorten armoede: de materiële en de geestelijke. De eerste kan ons zalig worden als we erdoor meer op God vertrouwen. De tweede brengt de eeuwige dood. Zo zijn er ook twee vormen van rijkdom: de materiële en de geestelijke. De eerste kan een 'wee' worden als het ons hart doet sluiten voor God. De tweede brengt ons de eeuwige zaligheid. De materiële vormen van armoede en rijkdom lopen door elkaar, maar de geestelijke zijn radicaal gescheiden, ook hier reeds op aarde, al is dit niet altijd zichtbaar. We zijn er aan gewend geraakt om direct aan de hemel te denken. God loont het goede en straft het kwade, desnoods pas in de hemel. Zo verleggen we de radicaliteit van de tegenstelling geheel naar het hiernamaals. Maar is dit terecht? Want die radicaliteit bestaat er nu al. Nu moeten we kiezen tussen twee radicaal van elkaar verschillende wegen.

In het laatste oordeel dat Mattheus ons beschrijft zijn onze huidige handelingen oorzaak van eeuwige zegen of vloek: *alles wat gij voor de minste mijner gedaan hebt, hebt ge voor Mij gedaan.*

De radicale scheiding tussen zegen en vloek moeten we nu gestalte geven. We kunnen niet tegen de armen en hongerigen zeggen: wacht maar, straks in de hemel krijgen jullie je loon. Want laten we eerlijk zijn. Zeggen we dan tegen ons zelf ook: wee wij, rijken en verzadigden, want we hebben alles al gehad? Nee, onze keuze tussen de wegen van zegen of vloek krijgt nu al gestalte in onze barmhartigheid ten opzichte van de naaste. Wie durft Christus af te wijzen als Hij hongerig, dorstig of in nood verkeert? Mogen we allen die weg van zegen en zaligheid bewandelen.